

ELSŐ RÉSZ

A KETRECHEZ SZOKTATOTT LÁNY

*Madár ő egy aranykalitkában,
Ugye gyönyörű látvány?
Elnézve oly' boldog és gondtalan,
De mindez csak ábránd.
Szomorú ez az elherdált élet,
Mert ifjúság nem illik a vénhez;
Még mérték egy vénség aranyában,
Madár ő egy aranykalitkában.*

Madár aranykalitkában (A Bird in a Gilded Cage),
Arthur J. Lamp és Harry von Tilzer

EGY
SHIP BOTTOM

Bíp.

Napolaj.

Bíp.

Diós sütik.

Bíp.

Tamponok, törülközők, képeslapok és, különös módon, egy zöldbabkonzerv.

Miriam mindet felkapja fekete kesztyűs kezével, és lehúzza őket a kódleolvasón. Néha lenéz, és belebámul a vörösen pislákoló lézerbe, pedig nem lenne szabad. De csak azért is belebámul. Afféle erőtlen lázadás ez vadonatúj életében. Talán, gondolja, a rubin sugár kisüti agyának azt a részét, amely azzá teszi őt, aki, és boldog lesz a teljes tudatlanságban, akár egy ló rúgta retardált, bezárva a maga kis világába.

– Hölgyem?

A szó visszarángatja elméje színházából a pénztárpulthoz.

– Jézusom, mi van? – kérdezi.

– Nem akarja lehúzni?

Miriam lenéz. Még mindig a kezében tartja a zöldbabkonzervet. Del Monte. Lustán fontolóra veszi, hogy pofán vágja a nőt, akinek hawaii köntöse kopott hibiszkuszvirág-mintákkal igyekszik mindhiába elfedni a megereszkedett, félig rákvörös, félig hernyófehér melleket. A két színvilágot egy borzalmas binivonal-Rubicon választja el.

De Miriam inkább csak egy „hú, de kedves” mosollyal az arcán lehúzza a konzervet a vonalkódolvasón.

Bíp.

– Történt valami a kezével? – kérdezi a nő. A hangjában aggodalom cseng.

Miriam megmozgatja egyik ujját – akár egy ugráló, táncoló hernyó. A fekete kesztyű ropog és nyikorog rajta.

– Ja, hogy ez? Muszáj viselnem. Tudja, ahogy a nőknek hajhálót kell hordaniuk az éttermekben. Közegészségügyi okokból. Ha itt akarok dolgozni, viselnem kell ezt a kesztyűt. Szabályok és rendeletek. Isten ments, hogy hepatitiszjárványt okozzak, nem igaz? Van hepatitisz A-m, B-m, C-m, meg X-em is. Ez utóbbi az igazán szívás.

Aztán, mintegy megkoronázásképp, Miriam feltartja a kezét egy pacsihoz.

A nő nem él a lehetőséggel.

Helyette kifut a vér az arcából, napégette bőre elsápad.

Miriam azon tűnődik, mi lenne, ha elmondaná neki az igazságot: *Ó, nem olyan nagy dolog, csak annyi, hogy ha hozzáérek valakihez, lejátszódik a fejemben egy ilyen kis film, amiben látom, mikor és hogyan fog meghalni az illető. Úgyhogy most inkább kesztyűt viselek, hogy megszabaduljak ettől a tébolytól.*

Vagy az igazság mögötti még nagyobb igazságot: *Azért viselem, mert Louis azt akarja, hogy viseljem.*

Nem mintha a kesztyű tökéletes védelmet jelentene a látomások ellen, de máshol úgysem érinti meg senki, csak Louis. És mindig jól bebugyolálja magát. Még hőségben is.

A nő mögött hét-nyolc ember várakozik. Miriam nem vesződik holmi diszkrécióval, mind hallják a szavait. Két vásárló – egy papagájmintás inget viselő, petyhüdt úriember és egy nő a ruhája alól kibugyyanó, softballméretű mūdudákkal – kiáll a sorból, és otthagyja a vásárfiát a kettővel arrébb álló, üres pénztárnál.

A Miriammal szemben álló nő azonban kitart. Savanyú kép-
pel előhúzza egy hitelkártyát a semmiből – Miriam úgy képze-
li, hogy a homoktól bedugult vaginájából –, és úgy csapja le a pult-
ra, mintha égetné a bőrét.

Miriam épp érte nyúl, hogy lehúzza, amikor egy kéz hull a
vállára.

Rögtön tudja, kinek a keze.

Odafordul Peggyhez, a Long Beach Island-i Ship Bottom
vegyesbolt menedzseréhez. Peggyhez, akinek orra iszonyú gra-
vitációs erővel bírhat, mert az egész arca afelé nyúlik. Peggyhez,
akinek hatalmas napszemüvege egy imádkozó sáska szemére
emlékeztet. Peggyhez, aki ősz haját narancsszínűre festette és
göndör kuszaságban hagyta.

Kibaszott Peggyhez.

– Te meg mégis mit csinálsz? – Peggy a jelek szerint minden
társalgást így kezd. És mindig azzal a nem létező New Jersey-
akcentussal. *T meg mégis, micsinálsz? Az elveszett T-k, az elha-
gyott L-ek, mennyé a menj helyett, pénz a pénz helyett.*

– Segítek a kedves vevőnek vásárolni a mi nagyszerű boltunk-
ban. – Nem ad hangot egyéb gondolatainak: *Itt, a Ship Bottom
vegyesboltban, ahol vehetsz hot dogot meg szokványos márkájú
tampont, vagy egy maréknyi vonagló remeterákot a rikoltozó,
szararcú kölykeidnek.*

– Nekem úgy tűnik, kellemetlenséget okozol a hölgynek.

Miriam mosolyt erőltet magára.

– Tényleg? Pedig nem állt szándékomban.

Totál szándékában állt.

– Ugye tudod, hogy szívességből vettelek fel?

– Tudom bizony. Hiszen folyton emlékeztetsz rá.

– Mert így van.

– Igen. Ezt épp *most* tisztáztuk.

Peggy ráncos szeme húsos hasadékká szűkül.

– Neked aztán okosan jár a nyelved.

– Egyesek szerint kifejezetten bután.

A sor közben egyre csak gyarapodik. A nő a virágmintás ruhájában úgy szorítja a melléhez a zöldbabos dobozt, mintha az megvédhetné a hirtelen nyakába zúdult kínos helyzettől. A többi vevő elkerekedett szemmel, rosszalló pillantásokkal figyeli a jelenetet.

– Azt hiszed, vicces vagy – folytatja Peggy.

Miriam nem késik a válasszal:

– De még mennyire.

– Hát én nem így gondolom.

– Akkor kiegyezünk egy döntetlenben?

Peggy arca úgy gyűrődik össze, akár egy rongy, amit épp kicsavarni készülnek. Miriamnek beletelik egy pillanatba, hogy rájöjjön, Peggy így néz ki, amikor boldog.

– Ki vagy rúgva – vágja a képébe Peggy. Szája széle az emberi mosoly torz utánzataként rándul felfelé.

– Na, menj a picsába – válaszolja Miriam. – Nem rúghatsz ki csak úgy. – Túl későn jut eszébe, hogy a *menj a picsába* nem a legjobb módja egy állás megtartásának, de hát mindegy, ez a vonat már elment.

– Menjek a picsába? *Te* menj a picsába! Mindig csak a baj van veled! Nap mint nap úgy jössz be, mintha valaki belepisált volna a cipellődbe...

– Használják még egyáltalán az emberek a cipellő szót? De most tényleg...

– ...és nekem semmi szükségem egy ilyen mogorva ribancra, mint te. A hétvégével amúgy is vége a szezonnak, úgyhogy itt végeztél. Kaput. Szedd össze a szarjaidat, aztán tűnj el! Az utolsó csekkedet majd utánad küldöm.

Ez most komoly, gondolja Miriam.

Éppen most bocsátották el.

Szélnek eresztették.

Lapátra tették.

Örülnie kellene neki.

A szívének úgy kellene szárnyalnia, mint a ketrecéből végre szabadon eresztett galambnak, ahogy magasan felreppen a megszeszégsbe. Amolyan igazi „hegyeken át száll a muzsika hangja”-pillanatot* kellene átélnie pörgő szoknyával és hajába kapó széllel. Ehelyett csak torkát akkusavként égető dühöt, hitetlenkedést és epét érez. A kígyóméreg egyre emelkedő áradatát.

Louis mindig azt mondogatja neki, hogy ne veszítse el a fejét.

De most nagyon is el akarja veszíteni.

Miriam lekapja a mellkasáról a névtáblát – az áll rajta, hogy „Maryanna”, mert elbaszták, aztán nem akarták újranomni –, és hátradobja a válla fölé. A hawaii ruhás hölgy elhajol előle.

Egy jól bejárattott gesztussal búcsúzik – középső ujját feltartva Peggy kifacsart citromarca elé –, aztán kiviharzik a boltból.

Megtorpan. Áll a parkolóban. Remeg a keze.

Fuvallat rohanja meg az óceán felől. Sós víz, hal és némi kókuszolaj szagát hozza magával. Homokkígyók suttognak a repedezett aszfalton.

Egy tucatnyi sirály kenyérmorzsákért harcol. Lebukva és alámerülve. Vijjogva és rikoltozva. Kenyértől és győzelemtől megszegülten.

Nagy a hőség. A fuvallat nem sokat segít.

Emberek mindenütt. Flipflop szandálok *fvip-fvip-fvip*je. Valaki kölykének szánalmas nyafogása. A szezon végének közeledtét érző nyaralók tömegének mormogása és fecsegése. A Long Beach sugárút lassú forgalmában az egyik araszoló kocsiból dübörgő basszus hallatszik, és mintha az ütem azt ismételné, *pöcs-pöcs-pöcs-pöcs*, hűen visszhangozva ezzel Miriam kalapácsként tompán pumpáló szívét. Walt, a „kocsisfiú”, aki nem is annyira fiú, mint inkább egy fejlődésben visszamaradott ötvenéves férfi, odaint neki, mire ő viszonozza a gesztust, és átfut az

* Részlet *A muzsika hangja* c. musical nyitányának dalszövegéből.

agyán, hogy *ő itt az egyetlen, aki valaha kedves volt velem*. És valószínűleg az egyetlen, akihez Miriam is kedves volt.

Aztán azt gondolja, *picsába az egészel*.

Lehúzza az egyik kesztyűjét.

Majd a másikat.

Mindkettőt felcsapja a vállára – keze borzasztóan sápadt, sápadtabb, mint a teste többi része, az ujjbegyei pedig úgy összeráncosodtak, mintha épp egy hosszú fürdőt vett volna.

Ha Louis tényleg azt akarná, hogy ne veszítse el a fejét, akkor itt lenne. Márpedig nincs itt.

Miriam az ujjait ropogtatva siet vissza a boltba.

KETTŐ

MIRIAM BLACK FELSZABADÍTÁSA

Peggy átvette Miriam helyét hátulról a második pénztárnál, és Miriam most odamasírozik hozzá, megkocogtatja a vállát, és kezét nyújt neki – ó, igen, a hamis kézfogás. A régi, jól bevált trükk mások megérintésére, annak az apró kis pillanatra az elérésére, amikor a bőr a bőrhöz ér, és beindul a mentális halállátomás. Alig várja, hogy lássa, hogyan purcan ki ez a nő. *Sóvárog* utána. Olyan kétségbeesetten, akár egy drogfüggő.

Miriam valamilyen seggrákban reménykedik.

– Csak meg akartam köszönni – szűri összeszorított fogai közt a hazugságot. *Csak meg akartam köszönni, és hozzá seggrákot kívánni.* – Tisztességesen, kézfogással akartam elbúcsúzni.

Peggy azonban nem harap rá. Úgy néz Miriam kezére, mint-ha nem is kéz lenne, hanem egy bazi nagy tarantula.

Fogd meg a kezem, hölgyike.

Gyerünk már.

Látnom kell!

Olyan sok idő telt el. A keze valósággal viszket.

Egykor gyűlölte az átkát.

Még most is gyűlöli. De attól még a szükség nem múlik el.

Rázd már meg a kurva kezemet!

– Kopj le – mondja Peggy, és elhúzódik tőle.

A kellemes bizsergésnek annyi.

Peggy hátat fordít, folytatja az áruk leolvasását. *Bíp, bíp, bíp.*

– Kérlek! – Miriam hangja most már sürgető. Idegesen remeg. – Gyerünk már. Váljunk el érett felnőttek módjára!

Peggy rá sem hederít. A vevők csak bámulnak.

Bíp. Bíp. Bíp.

– Hahó! Hozzád beszélek. Rázd már meg a rohadt kezemet. Peggy még csak hátra sem fordul.

– Mondtam, hogy *kopj le*.

Miriam keze már szinte fáj. Úgy érzi magát, mint egy kutya, ami egy steaket evő embert bámul – a vágy, az éhség az állkapcsa csontjában tombol. Olyan, akár egy kielégülés előtti feszültség. Már mást sem akar, csak kiereszteni a gőzt.

– Jól van, te elviselhetetlen picasa. Akkor durvábban csináljuk.

Miriam a lábát visszavonhatatlanul megvetve ragadja meg Peggyt, maga felé pördíti, és lekever neki egy pofont a...

Peggy felsikolt. Rohan, de megbotlik egy hullában, amely arccal lefelé fekszik a Ship Bottom vegyesbolt homokos padlóján. A hullá Walt, a kocsisfiú. Peggy keze alatt vér gyűlik össze, vér, amely nem a sajátja, mire a torkából úgy tör elő az újabb sikoly, akár a bégetés egy állatból, ahogy épp készülnek elmetszeni a torkát. De nem Peggy sikolya az egyetlen: az egész boltban üvöltöznek az emberek, ahogy lebuknak a sorok között, és a kijárat felé rohannak. És akkor egy vékony férfi válik ki a tömegeből. Sötét napszemüvegével, fekete, V nyakú pólójával, étellel, motorolajjal vagy ki tudja, mivel összekoszolt, khaki nadrágjával sehogy sem illik a képbe. Felemel egy pisztolyt, egy szögletes Glockot, aztán a fegyver felugat, és az első golyó lehámoz egy darabot Peggy narancshajú skalpjából, a második pedig vonatként robog át a tüdején, ahogy a nő vesz egy utolsó, gurgulázó levegőt.

...kézfejével, mire Peggy feje hátrahanyatlik, de nem ő szenved meg a legjobban a dolgot. Miriam hallja, ahogy a vér a fülébe tódul, és egészen megszédül. Megfordul körülötte a világ, el sem akarja hinni, hogy igaz, amit látott, hogy tényleg megtörténhet.

Peggynek három perce maradt az életéből.

Három perce.

Itt. Most. Ma.

Ó, istenem.

Kinyílnak az ajtók, és Walt igyekszik bevonzolni rajtuk a rendezetlen rakásban sorakozó bevásárlókocsikat, közben vidáman fütyörészik.

Peggy levegő után kapkod.

– Hívom a rendőrséget.

Miriam hallja, amit mond, de szavai távoli visszhangnak tűnnek, mintha a nő víz alól beszélne hozzá. Tekintete épp akkor téved a sor végére, amikor beáll oda egy férfi. Egy férfi sötét Ray-Ban napszemüveggel. V nyakú pólóban. És koszos khaki nadrágban.

A fegyveres.

Két és fél perc.

Miriam ekkor veszi észre a mozgást a feje fölött. Egy varjú csoszog előre a tetőgerendán. Csak egy szeme van. A másik helyén sebes, tollatlan gyűrődés.

A madár a csőrét csattogtatja, Miriam hallja a hangját a fejében: *Isten hozott újra köztünk, Miss Black.*

Pislog egyet, és a madár már sehol sincs.

Peggy le akarja fogni Miriamet, megragadja a csuklóját, neki azonban nincs ideje ilyesmire. Visszalöki a nőt a helyére, a kaszsa *ding*, csilingel, ahogy nekiütődik.

Miriamnek fogalma sincs, mit csinál. Elveszettnek érzi magát. Súlytalannak. És ez a vad, reszketeg bizonytalanság valahogy mégis olyan, mintha hazatérne.

Megindul a sor vége felé. Mintha robotpilótára állt volna. Becsatolva egy menetbe, amelyet nem tud megállítani. Peggy utánakiált. Miriam alig hallja.

A sorban állók megbámulják, elhúzódnak tőle, ahogy közelebb ér hozzájuk. Nem akarják feladni a helyüket a sorban, de a közelében sem akarnak lenni.

Már csak két perc. Talán kevesebb.

Miriam beáll a gyilkos mögé. Az meg sem mozdul. Nem is pislog. Semmi sem érdekli.

Peggy döbbsenten lép ki a pénztár mögül. Szól valakinek, hogy hívja a rendőrséget. Valamit motyog arról, hogy megtámadták. A vásárlóktól kéri, hogy segítsenek lefogni Miriamet. Senki sem ajánlkozik. Csak ki akarják fizetni a cuccaikat, hogy elhúzhassanak innen a piczába.

Néhányan lerakják a kosarukat, és elmenekülnek. *Túl kínos ez nekem*, gondolhatják. Maga Miriam semmire sem gondol, csak a gyilkosra, a fegyverre és a halálra.

– Fegyver van magánál – szólítja meg az előtte álló férfit. A hangja károgó, a nyelve olyan száraz, hogy hozzátapad a szájpadrólásához.

A férfi félig hátrafordul, és zavarodott kutyaként dönti oldalra a fejét, mintha nem lenne biztos benne, hogy tényleg azt hallotta-e, amit hallott.

Walt észreveszi őt a bolt elejéből, és odaint neki.

Miriam visszainteget.

A férfiban ekkorra tudatosulnak a szavai.

– Azt akarják, hogy öljek meg mindenkit.

– Kik?

– A hangok.

– Nem teheti – kérleli megtörten Miriam. Másfél perc maradt. Tudja, hogy a könyörgés nem használ. Bármit mond, nem számít. Ez nem így működik. A szabályok azóta világosak, hogy agyonlőtt egy drogbárót az Old Barney világítótoronyban bő egy évvel ezelőtt. – Ne. Kérem.

Amit a végzet akar, azt a végzet megkapja.

Hacsak. *Hacsak*.

Hacsak meg nem fizeti az árát. A vér árát. Szemet szemért, fogat fogért, életet életért. Kizárólag egy *ekkora* cselekedet térítheti el a végzetet a céljától. Ahhoz, hogy megváltoztasd egy

dühöngő folyó útját, egy kibaszottul kurva nagy sziklára van szükséged.

– Magát is a hangok küldték? – kérdezi a férfi.

Miriam megrázza a fejét.

– Nem. – Nem tudja, miről beszél, de látja, hogy az ajkai olyan szavakat formálnak, amelyeket ki sem mond, látja, hogy az ujjai úgy kalimpálnak a levegőben, akár egy felfordított bogár lábai, érzi rajta az izzadság, a fegyverolaj bűzét, és fájdalmasan nyilvánvaló: a fickó örült, eszelős, teljesen kattant.

De ennek a kattantnak szörnyűséges küldetése van.

Mielőtt felfogná, mi történik, már elő is húzza a fegyvert. A Glockot.

Lendül a keze, fejbe vágja Miriamet. Csillagok robbannak élesen és fehéren a szeme mögött, hátratántorodik, és seggre esik.

A lehetőség, hogy megtegye, amit meg kell tennie, lassan kicsúszik a kezéből, ahogy szédülten ül a padlón.

A világ mintha lelassulna körülötte. Úgy érzi magát, akár egy fanedvbe ragadt, vonagló szúnyog.

Vércsík csurog le az orrán.

Alig találja meg a lábát, hogy rátámaszkodhasson.

A férfi feltartja a fegyvert a levegőbe, és lő.

Sikolyok. Mozgás. Káosz.

A férfi célra tartja a pisztolyt. Újabb lövés. A bejárati ajtó szilánkokra robban.

Miriam lüktető fejjel áll fel, fények villognak és táncolnak előtte. Pont a gyilkos mögött van. Tekintete a kezére és a fegyver célirányzékára téved, amely Waltot követi a bevásárlókocsik sora mögött.

Most vagy soha.

Megkapja a végzet, amit akar?

Ismeri ezt a boltot. Már azelőtt itt dolgozott, hogy megkezdődött a tengerparti szezon. Ugyan ki nem játszott még el a munkahelyén a „Mit lehetne fegyverként használni?” játékot?

Talán senki sem játszotta el. Talán ő az egyetlen. Miriam Black nem olyan, mint a többi ember. Már nem.

Megfordul, és felkap valamit az egyik polc végéről.

Egy hosszú, rozsdamentes acélból készült, kétágú villát.

Grillezéshez használják.

Miriam épp akkor dőfi bele a férfi nyakába, amikor az elsüti a pisztolyt.

Walt felsikolt, és elesik. A kocsik tovagurulnak.

A vér úgy bugyog a villa körül, akár a víz egy szökőkútból. Máris kezdi ellepni a fegyveres nyakát és pólója gallérját.

A férfi esetlen piruettel fordul Miriam felé. A nyakából kifelé ágaskodó villa úgy néz ki, mint egy kapcsoló, amellyel le lehetne állítani.

Miriam azon kapja magát, hogy a Glock csövébe bámul.

– Maga az, aki mindig elbarmolja a dolgokat – mondja a fegyveres vértől vöröslő ajkakkal. Nem dühösen. Talán sóvárgón. És szomorúan. Határozottan szomorúan.

Fény villan a csőben. Miriam még csak nem is hallja.

Viszont érzi. A feje meglódul – égető érzés a koponyája mélyén, mintha egyenesen a sátán bámulna rá átható tekintettel.

A férfi eldől, oldalra, egy ékszerkagylós halomra, kalózos giccsekre és tengerparti hógömbökre, amelyekben hó helyett homok kavarog. A padlóra zuhannak, és összetörnek.

Miriam próbál mondani valamit.

De rájön, hogy a szája már nem áll kapcsolatban az agyával.

Ami a világnak talán megváltás.

Neki viszont abszolút borzalom.

Mély, romlott sötétség nyúl felé, és a karjaiba zárja.